

هیئت‌وزیران در جلسه مورخ 03/02/1374 بنا به پیشنهاد مشترک وزارت کشاورزی و سازمان اوقاف و امور خیریه و به استناد تبصره (۶) ماده واحده قانون ابطال اسناد و فروش رقبیات، آب و اراضی موقوفه- مصوب 03/02/1374 - آیین‌نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱ (اصلاحی 25/12/1395)- تعاریف و اصطلاحات:

- ۱ - مصلحت وقف: تأمین نظر واقف و منافع موقوف علیهم با رعایت غبطه موقوفه.
  - ۲ - متصرف: حسب مورد زارعان صاحب نسق یا قایم مقام قانونی آنان، مالکان اعیان و اشخاصی که به گونه‌ای عرصه و یا عرصه و اعیان موقوفه تبدیل یا فروخته شده را در ید و اختیار دارند.
  - ۳ - حقوق مکتسب متصرف: هر نوع حقی که برای متصرف تحت شرایط قانونی معینی حاصل شده باشد، از قبیل مالکیت اعیان، تحجیر، حقوق کسب و پیشه، حق نسق زار عانه، حفر چاه، غرس اشجار و مانند آن.
  - ۴ - مجوز شرعی: مجوزی که بر اساس ضوابط شرع مقدس اسلام در مورد تبدیل یا فروش اموال موقوفه توسط مجتهد جامع الشرایط صادر شده باشد.
  - ۵ - زارع صاحب نسق: کسی است که مالک زمین نیست و با دارا بودن یک یا چند عامل زراعتی شخصاً یا با کمک خانواده خود در اراضی موقوفه زراعت می‌نماید و مقداری از محصول را به صورت نقدی یا جنسی به عنوان اجاره بها به موقوفه می‌دهد و نسق مورد زراعت وی مشمول قوانین اصلاحات ارضی بوده است.
  - ۶ - زراعت: تولید محصول به وسیله عملیات زراعتی یا باغداری.
  - ۷ - مرتع: زمینی است اعم از کوه و دامنه یا زمینی مسطح که در آن نباتات علوفه‌ای به طور طبیعی رویده و در هر هکتار آن حداقل تعلیف سه رأس گوسفند یا معادل آن از انواع دام‌های دیگر، در یک فصل چرا امکان پذیر باشد.
  - ۸ - بیشه یا قلمستان: زمینی است که در آن درختان غیر مثمر به وسیله اشخاص غرس شده و تعداد درخت در هر هکتار آن از هزار اصله تجاوز نماید.
  - ۹ - باغ: زمینی است که در آن درختان مثمر یا مو به وسیله اشخاص غرس شده و عرفاً باغ شناخته شود.
  - ۱۰ - اراضی احیا شده قبل از تاریخ 16/12/1365: آن دسته از اراضی ملی دارای سابقه وقفیت که در آن آثار تصرف و انجام اقدامات منجر به تغییر وضعیت متناسب با نوع عرصه در بهره‌برداری قبل از تاریخ 16/12/1365 وجود داشته باشد، اعم از اینکه دارای سند مالکیت یا فاقد آن باشند.
- ماده ۲ (اصلاحی 28/12/1381)- ادارات اوقاف و امور خیریه و متولیان موقوفات مکلفند با توجه به سوابق ثبتی، موقوفات عامه ای را که به فروش رسیده یا به صورتی به ملکیت اشخاص درآمده است، صورت برداری و همراه با مستندات و دلایل به سازمان اوقاف و امور خیریه ارسال نمایند. سازمان اوقاف ضمن مطلع نمودن متصرف یا متصرفین این موقوفات و یا اشخاص ذی نفع دیگر، موضوع را به کمیسیون مرکب از سه نفر فقیه صاحب نظر که با انتخاب و زیر نظر نماینده ولی فقیه در سازمان یاد شده تشکیل می‌شود ارجاع می‌کند، کمیسیون مذکور نظر خود را در مورد جواز شرعی فروش یا تبدیل رقبیات، با توجه به اسناد و مدارک ارائه شده اداره اوقاف و متولی ذیربط و همچنین اشخاص ذی نفع در موقوفه اعلام می‌نماید. در صورتی که تبدیل و فروش رقبیه موقوفه به نظر کمیسیون با مجوز شرعی انجام شده باشد معامله تأیید می‌شود و در غیر این صورت نظر نماینده ولی فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه دایر بر بطلان سند فروش یا تبدیل موقوفه همزمان به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و متصرف یا متصرفین و یا اشخاص ذی نفع در موقوفه ابلاغ می‌شود. ادارات ثبت بر اساس این تصمیم نسبت به بطلان سند در سوابق ثبتی و دفاتر مربوط ثبت و صدور سند جدید به نام موقوفه اقدام خواهند نمود.
- ماده ۳ (اصلاحی 02/08/1380)- پس از ابطال انتقالات بعد از وقف، اداره اوقاف و امور خیریه یا متولی با رعایت تبصره (۴) ماده واحده قانون ابطال اسناد و فروش رقبیات، آب و اراضی موقوفه، متصرف را برای تنظیم سند اجاره دعوت می‌نماید و در صورتی که متصرف ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ رؤیت نام اوقاف برای تنظیم سند اجاره مراجعه ننماید به شرح زیر اقدام خواهند نمود:
- ۱ - از متصرف قبلی با رعایت حقوق مکتسب او خلع ید شده و موقوفه با در نظر گرفتن صرفه و صلاح وقف به داوطلبه آن دیگر اجاره داده خواهد شد.
  - ۲ - در صورتی که در مورد میزان حقوق مکتسب قبلی بین او و اداره اوقاف و امور خیریه یا متولی اختلافی به وجود آید از طریق مراجع قضایی تعیین تکلیف خواهد شد. دادگاه‌ها این‌گونه موارد را خارج از نوبت رسیدگی و به صدور حکم مبادرت نمایند.
- تبصره (الحاقی 02/08/1380)- در مواردی که در اجرای این قانون از زارعان صاحب نسق خلع ید می‌گردد در صورت تقاضای زارعان، وزارت جهاد کشاورزی مکلف است از اراضی مستعد کشاورزی موجود در منطقه و در صورت نبودن اراضی قابل واگذاری در منطقه، از اراضی سایر مناطق، با رعایت قوانین و مقررات جاری نسبت به واگذاری اراضی به آنان با رعایت اولویت اقدام نمایند.
- ماده ۴ - موقوفات مشمول این آیین‌نامه که به نحوی از انحا در رهن یا وثیقه یا تأمین و بازداشت اشخاص ثالث قرار گرفته به تبع ابطال اسناد مالکیت، آزاد خواهد شد. ادارات اوقاف هنگام تنظیم سند اجاره با استعلام از اداره ثبت محل، مراتب را به اطلاع اشخاص ذی نفع خواهند رساند تا نسبت به استیفای حقوق خود از سایر اموال متعهد اقدام نمایند.
- ماده ۵ (اصلاحی 28/12/1381)- در مورد موقوفات مزروعی مشمول قانون اجازه تبدیل به احسن و واگذاری دهات و مزارع موقوفه عام - مصوب ۱۳۵۰ - و سایر مراحل اصلاحات ارضی به ترتیب زیر عمل خواهد شد:
- الف - در صورتی که موقوفات یاد شده به دولت (وزارت کشاورزی) واگذار شده ولی تاکنون اسناد فروش آن به زارعان، تنظیم نشده نمایندگان اداره اوقاف و امور خیریه و اداره کشاورزی محل و متولیان مربوط در دفتر خانه اسناد رسمی حاضر و بطلان سند را در دفاتر و هامش سند قید و به وسیله دفتر خانه یاد شده موضوع به اداره ثبت محل برای اصلاح اسناد اعلام خواهد شد.
- ب - هرگاه موقوفه مزروعی پس از انتقال به دولت یا تنظیم سند رسمی به زارعان مربوط واگذار شده باشد، برای ابطال اسناد یا تأیید فروش آن به همان ترتیبی که در این آیین‌نامه آمده است عمل خواهد شد.
- ماده ۶ (اصلاحی 02/08/1380)- پس از انجام موارد مندرج در بندهای (الف) و (ب) ماده (۵)، ادارات اوقاف نسبت به موقوفات تصرف شده و متولیان نسبت به موقوفات تحت تولیت خود مطابق مفاد این آیین‌نامه با متصرفان و زارعان، سند اجاره تنظیم نمایند. مبلغ اجاره بها متناسب با مورد اجاره و با رعایت ارزش حقوق اکتسابی متصرفان و زارعان طبق نظر کارشناس رسمی یا خبره محلی تعیین می‌شود.
- تبصره ۱ - چنانچه بعضی از زارعان صاحب نسق به علت فوت یا انتقال یا بنا به علل دیگری در حال حاضر در اراضی یاد شده زارعت نمایند با وراثت قانونی یا متصرفان فعلی رقبیه قرار داد اجاره تنظیم خواهد شد. در تنظیم اسناد اجاره با این گونه متصرفان مفاد بند (۳) از ماده (۱) این آیین‌نامه مجری خواهد

بود.

تبصره ۲ (اصلاحی 04/06/1375)- اگر زارعان صاحب نسق در این گونه اراضی چاه حفر نموده باشند، موقوفه در صورت امکان نسبت به خرید آن اقدام می‌نماید و در این صورت اجازه بهای زمین بر اساس اراضی ابی تعیین خواهد شد در غیر این صورت به کارشناس رسمی یا خبره محلی در موقع تعیین اجازه بهای، موضوع مالکیت چاه و عرف محل را ملحوظ خواهد داشت.

تبصره ۳ - در صورتی که زارعان صاحب نسق بخشی از اراضی نسق زراعتی خود یا تمامی آن را به باغ یا قلمستان و بیشه تبدیل نموده باشند اداره اوقاف یا متولی بایستی با توجه به تعاریف ذکر شده در ماده (۱) این آیین‌نامه نسبت به عرصه با آنان سند اجازه تنظیم نمایند.

تبصره ۴ (اصلاحی 02/08/1380)- در صورتی که موقوفات مزروعی موضوع این آیین‌نامه در محدوده خدمات شهری قرار گرفته و کاربری زراعی آن تغییر یافته یا قابل تغییر باشد قبل از هرگونه اقدام در مورد تفکیک و واگذاری آن اراضی باید حقوق مکتسبه زارعان صاحب نسق با نظر کارشناس مرضی الطرفین و یا کارشناسان منتخب ادارات اوقاف و یا متولیان (حسب مورد) و زارع صاحب نسق به وسیله ادارات اوقاف و امور خیریه و یا متولیان شناسایی و به نحو مناسبی تأمین و تأدیه گردد. در صورت عدم توافق و تراضی در شناسایی و تقویم حقوق مکتسبه، به درخواست هر یک از طرفین موضوع توسط مراجع قضایی ذی صلاح مورد رسیدگی قرار گرفته و حقوق مکتسبه زارعان برابر نظر دادگاه پرداخت می‌شود.

ادارات اوقاف و متولیان مکلفند در واگذاری اراضی تغییر کاربری داده شده، در صورت تقاضای زارع صاحب به هر یک از افراد صاحب نسق برای اجازه یک قطعه از حداقل تفکیکی از همان اراضی اولویت قائل شوند.

ماده ۷ - کلیه اعیانی و مستحدثاتی که زارعان صاحب نسق احداث نموده باشند متعلق به زارعان آنها خواهد بود و سند اجازه فقط نسبت به عرصه به شرط رعایت کاربری زمین با آنان تنظیم خواهد شد.

تبصره ۱ - چنانچه در اجرای قوانین مختلف اراضی زارعان در اختیار اشخاص حقیقی یا حقوقی قرار گرفته و در این گونه اراضی مستحدثاتی ایجاد کرده باشند مستحدثات یاد شده متعلق به اشخاص یاد شده بوده و نسبت به عرصه با آنان سند اجازه تنظیم خواهد شد.

تبصره ۲ - در صورتی که مستحدثاتی متعلق به موقوفه بوده و در اجرای قانون اجازه تبدیل به احسن و واگذاری دهات و مزارع موقوفه عام به زارعین صاحب نسق یا سایر قوانین مربوط به مراحل مختلف اصلاحات ارضی به زارعان صاحب نسق واگذار شده باشد (نظیر منازل مسکونی زارعان و محوطه مربوط به آن) و در حال حاضر نیز قابل بهره‌برداری باشد، حفظ و حراست آن به عهده متصرفان بوده و وجهی به عنوان اجازه بهای این گونه رقبای (عرصه و اعیان) بار عایت عرف محل دریافت نخواهد شد.

تبصره ۳ - کلیه مستحدثاتی که در دهات و مزارع موقوفه توسط خوش‌نشین‌ها و یا اشخاص غیر احداث شده و با تأیید معتمدان محل، اعیان متعلق به آنان شناخته شده باشد سند اجازه بر اساس نظر کارشناس رسمی دادگستری یا خبره محلی فقط در مورد عرصه با صاحبه آن اعیان تنظیم خواهد شد.

تبصره ۴ (الحاقی 02/08/1380)- به منظور ترویج فرهنگ احیاء و بهره‌وری از موقوفات و تشویق زارعان به ادامه کشت و زرع بر روی اراضی موقوفه و تسهیل عملیات زراعی آنان، بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی - اعتباری، بار عایت مقررات مربوط ترتیبی اتخاذ نمایند تا تسهیلات مالی لازم به زارعان صاحب نسق موقوفات اعطاء گردد. به نحوی که اعطای تسهیلات بانکی به این زارعان بدون توثیق و تهرین عرصه و صرفاً با استفاده از سند اعیانی، اخذ سفته، تضمین‌های زنجیره‌ای زارعان از یکدیگر و یا توثیق منافع واگذار شده از طریق اجازه و حقوق مکتسبه مترتب بر آن امکان‌پذیر باشد.

در مواردی که بانک‌ها بابت تسهیلات اعطایی به زارعان با توثیق سند اعیانی و حقوق مکتسبه نظر به تأمین مطالبات لاوصول خود از محل منفعت اعیانی و حقوق مکتسبه مرتبط با اراضی موقوفه داشته باشند، ادارات اوقاف و متولیان، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری یا اشخاصی که توسط آنان معرفی می‌شوند را در اسناد اجازه جایگزین زارع بدهکار نماینده‌ای.

تبصره ۵ (اصلاحی 20/12/1382)- به منظور رفاه زارعان صاحب نسق و فراهم نمودن زمینه فعالیت بیشتر در اراضی موقوفه، ادارات اوقاف و امور خیریه و متولیان حسب مورد، در صورتی که واقف ترتیب دیگری برای اداره موقوفه معین نکرده باشد، می‌توانند مدت اجازه زارعان را ده سال معین نمایند و در ضمن عقد اجازه شرط نمایند که در پایان مدت مزبور عقد اجازه با زارع مزبور و یا قائم مقام قانونی وی بر اساس اجازه بهایی که با نظر کارشناس رسمی و یا خبره محلی با در نظر گرفتن حقوق مکتسبه زارع تعیین می‌گردد، تجدید خواهد شد. در موارد خاص آنگاه که مصلحت و قف یا شرایط خاص دیگر اقتضا نکند افزایش مدت اجازه موقوفه برای بیش از ده سال با جلب نظر ریاست سازمان اوقاف و امور خیریه امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۸ - احداث هرگونه اعیانی و باغ در اراضی نسق زارعان موقوفه توسط این زارعان با اخذ مجوز از سایر مراجع قانونی ذی‌ربط و بدون پرداخت پذیره مجاز می‌باشد. مستاجرین می‌توانند نسبت به ثبت اعیانهایی مستحدث از طریق ادارات ثبت اسناد و املاک اقدام نمایند و سند مالکیت دریافت دارند. ایجاد، توثیق و تهرین این‌گونه اعیان‌ها مجاز بوده و نیاز به اعلام موافقت جداگانه ادارات اوقاف و امور خیریه و یا متولیان ندارد.

تبصره - ادارات اوقاف و متولیان مکلفند صورت کلیه اعیانی‌های احداثی در دهات و مزارع موقوفه را تهیه و به سازمان اوقاف و امور خیریه بفرستند.

ماده ۹ - هرگاه در تشخیص زارع صاحب نسق اختلافی به‌وجود آید، فرم‌ها و اسناد و صورت‌جلسات تنظیمی در اجرای قوانین اصلاحات اراضی ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۰ (اصلاحی 15/12/1378)- چنانچه تمام یا بخشی از اراضی قابل واگذاری واقع در حرم روستاهای موقوفات عامه در اجرای ماده (۵۶) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع - مصوب ۱۳۴۶ - به عنوان انفال، منابع ملی اعلام شده باشد، می‌باید حق بهره‌برداری آن توسط سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور به سازمان اوقاف و امور خیریه و متولیان واگذار شود.

تبصره ۱ (الحاقی 15/12/1378)- اراضی مذکور در حکم موقوفه بوده و در حدود محدوده و حرم روستای موقوفه و بنا به درخواست سازمان اوقاف و امور خیریه واگذار خواهد شد.

تبصره ۲ (الحاقی 15/12/1378)- هرگونه تغییر کاربری در این اراضی منوط به موافقت سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور و نیز اخذ مجوز از سایر مراجع قانونی ذی‌ربط خواهد بود.

تبصره ۳ (الحاقی 15/12/1378)- سازمان‌های یاد شده مکلفند ظرف حداکثر دو سال نقل و انتقال زمین‌های موضوع این ماده را محقق نمایند.

تبصره ۴ (الحاقی 15/12/1378)- چنانچه این گونه اراضی از طریق دولت به اشخاص حقیقی یا حقوقی به صورت اجاره یا فروش واگذار گردیده باشد اسناد تنظیمی با اطلاع دستگاه اجرایی مربوط اصلاح و با متصرف نسبت به عرصه سند اجاره تنظیم خواهد شد. کلیه مستحدثاتی که در این اراضی توسط متصرفین احداث شده باشد متعلق به آنان خواهد بود.

ماده ۱۱ (اصلاحی 15/12/1378)- در مورد زارعان و متصرفان و صاحبه آن اعیانی و انتقال گیرندگان موقوفات عام - موضوع مواد (۵) و (۹) این آییننامه - در صورت خودداری از تنظیم سند اجاره طبق ماده (۳) عمل خواهد شد.

ماده ۱۲ (اصلاحی 15/12/1378)- وجوه حاصل از فروش موقوفات مزروعی که در حساب شماره (۵۵۵۷) بانک تعاون کشاورزی تودیع شده و اهدایی دولت به موقوفه تلقی شده به نسبت دستور پرداخت‌های وصولی مربوط به هر موقوفه به حساب همان موقوفه منظور و واریز خواهد شد تا در صورت لزوم صرف عمران و آبادی موقوفه شود.

ماده ۱۳ (اصلاحی 15/12/1378)- به منظور رسیدگی به حساب بدهی معوق زارعان، از تاریخ فروش تا تاریخ تنظیم سند اجاره جدید با توجه به مفاد تبصره (۱) ماده (۶) این آییننامه اجاره بها تعیین و تا میزان پرداخت‌های زارعان به حساب دولت با ارائه مدارک پرداخت اقساطی آنان تهاتر و در صورتی که زارعان بدهکار شوند مابه التفاوت محاسبه و به صورت نقد یا اقساط از آنان وصول و به حساب موقوفه واریز خواهد شد.

ماده ۱۴ (اصلاحی 15/12/1378)- کلیه مقررات این آییننامه در مورد آب‌های موقوفه که عواید آن‌ها به مصارف عام می‌رسد نیز مجری است.

ماده ۱۵ (اصلاحی 15/12/1378)- در مواردی که جهت مورد نظر واقف تغییر یافته باشد به صورت اصلی بازگردانده می‌شود مگر اینکه بازگرداندن آن به وضع اول موجب عسر و حرج و قلت درآمد و امثال آن باشد که در این صورت ابقای آن به صورت فعلی با اجازه ولی فقیه یا نماینده ایشان در سازمان اوقاف و امور خیریه بلااشکال خواهد بود.

ماده ۱۶ - در مورد ابلاغ نظرات کمیسیون موضوع ماده (۲) و اخطارها و دعوتهای که ادارات اوقاف و امور خیریه در اجرای این آییننامه صادر و ارسال نمایند مقرر است موقوفات مربوط به ابلاغ تصمیمات شعب تحقیق اوقاف « مواد (۱۰) و (۲۹) و (۳۱) » آییننامه کیفیت تحقیق در شعب تحقیق سازمان حج و اوقاف و امور خیریه - موضوع تصویب‌نامه شماره ۹۳۳۶۶ مورخ 18/10/1365 - رعایت خواهد شد.

تبصره - متولیان موقوفات یاد شده می‌توانند در تشکیل کمیسیون موضوع ماده (۲) این آییننامه تنها برای موقوفات تحت تولیت خود اقدام نمایند.

نمایش این تبصره به دلیل ایراد سیستمی بوده و در واقع این تبصره مربوط به ماده ۱۷ اصلاحی می‌باشد.

ماده ۱۷ (اصلاحی 15/12/1378)- مقررات این آییننامه شامل موقوفات استان قدس رضوی و حضرت معصومه و حضرت احمد بن موسی علیه السلام و سایر موقوفاتی که متولیان آن‌ها منصوب از طرف ولی فقیه باشند نیز می‌شود. متولیان و امنای این موقوفات رأساً امور اجرایی را طبق ماده واحده قانون ابطال اسناد و فروش رقیبات، آب و اراضی موقوفه و این آییننامه به عهده خواهند داشت.

تبصره (الحاقی 15/12/1378)- متولیان موقوفات یاد شده می‌توانند در تشکیل کمیسیون موضوع ماده (۲) این آییننامه تنها برای موقوفات تحت تولیت خود اقدام نمایند.

ماده ۱۸ (اصلاحی 25/12/1395)- تشخیص اسناد معتبر وقفی به عهده سازمان اوقاف و امور خیریه و تشخیص اراضی احیا شده قبل از تاریخ 16/12/1365 با سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور است. تشخیص ضرورت حریم موقوفات و میزان اراضی مورد نیاز برای آن، در هر مورد برای یک بار با رعایت عرف محل توسط کارگروه موضوع ماده (۲۱) این آییننامه تعیین می‌شود.

ماده ۱۹ (الحاقی 25/12/1395)- بهره‌برداری از اراضی حریم موقوفه تابع مقررات مربوط است. جنگل‌های طبیعی که در حریم موقوفات قرار می‌گیرند، به عنوان جنگل باقی مانده و تغییر کاربری آن‌ها مجاز نیست.

ماده ۲۰ (الحاقی 25/12/1395)- چنانچه مدیریت و بهره‌برداری از اراضی احیا شده قبل از تاریخ 16/12/1365 و حریم موقوفات در اجرای مقررات مربوط، به سایر دستگاه‌های اجرایی تحویل و تغییر نمایندگی شده باشد، کارگروه موضوع ماده (۲۱) این آییننامه با دعوت از نماینده دستگاه مربوط (با حق رأی) نسبت به تطبیق وضعیت این گونه اراضی با قانون و این آییننامه و تعیین تکلیف آن‌ها با رعایت سایر قوانین و مقررات اقدام و نتیجه را جهت هماهنگی و اجرا به دستگاه اجرایی مربوط اعلام می‌نماید. دستگاه‌های اجرایی مربوط مکلف به همکاری جهت استیلا ی موقوفه بر اراضی مذکور هستند. اعیانی احداث شده توسط متصرفین در اراضی موضوع این ماده متعلق به آنان است.

ماده ۲۱ (الحاقی 25/12/1395)- به منظور بررسی و حل و فصل مشکلات مربوط به تعیین حریم موقوفات و همچنین رفع ابهامات در نحوه اجرای تبصره (۶) ماده واحده قانون الحاق دو تبصره به ماده واحده قانون ابطال اسناد و فروش رقیبات، آب و اراضی موقوفه - مصوب ۱۳۸۰ -، کارگروهی مرکب از نمایندگان سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور (معاون حفاظت و امور اراضی، مدیرکل دفتر ممیزی اراضی، یک نفر به انتخاب رییس سازمان و مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان ذی‌ربط) و نمایندگان سازمان اوقاف و امور خیریه (معاون اوقافی، حقوقی و امور مجلس سازمان، مدیرکل حقوقی سازمان، یک نفر به انتخاب رییس سازمان و مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان ذی‌ربط) تشکیل می‌شود.

تبصره ۱ (الحاقی 25/12/1395)- در مواردی که موضوع مرتبط با اموال دولتی باشد، نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی (اداره کل اموال دولتی) با حق رأی به ترکیب اعضای کارگروه اضافه می‌شود.

تبصره ۲ (الحاقی 25/12/1395)- نحوه رسیدگی به موضوعات و اتخاذ تصمیم کارگروه در دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۲۲) این آییننامه تعیین خواهد شد.

تبصره ۳ (الحاقی 08/06/1396)- در صورت اختلافی بودن موضوع مواد (۱۸)، (۲۰) و (۲۱) و اعتراض به تصمیمات اتخاذ شده در اجرای این مواد، مراتب از طریق مراجع صالح قضایی رسیدگی می‌گردد.

ماده ۲۲ (الحاقی 25/12/1395)- به منظور تسهیل و تسریع در اجرای این آییننامه به سازمان اوقاف و امور خیریه و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور اجازه داده می‌شود با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، دستورالعمل‌های اجرایی مورد نیاز را در چارچوب این آییننامه به صورت مشترک تهیه و به واحدهای دارای ذی‌ربط ابلاغ نمایند.

ماده ۲۳ (الحاقی 25/12/1395)- از تاریخ تصویب این آییننامه کلیه مصوبات هیئت‌وزیران که مغایر با این آییننامه است ملغی می‌باشد.